

ВИТОКИ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Соціальна педагогіка вивчає особливості адаптації людей до соціально-культурних відносин суспільства. Соціальна педагогіка знаходиться на межі багатьох дисциплін: філософії, психології, соціології, історії та ін.

У науковий обіг термін «соціальна педагогіка» був введений німецьким педагогом А. Дістервергом в середині XIX століття. Формування соціальної педагогіки як самостійної дисципліни відбувалось значно раніше і пов'язано з низьким рівнем життя певних груп людей.

Так, історично витоками соціальної роботи із суспільством вважається період активної боротьби з бідністю в багатьох країнах Європи, зафіксований в кінці XV - на початку XVI століття. Тоді для стримування розповсюдження бідності та жебрацтва проводилася робота зі суспільством, щодо виконання прийнятих правил видачі милостині та жебракування. У XVI столітті жебрацтво було заборонено багатьма країнами на державному рівні. Для бідних людей були створені спеціальні комуни та робочі будинки. Ці установи слугували як для дисциплінування маргіналізованих груп суспільства, так і для надання спеціалізованої освіти для тих, хто був придатний для роботи і бажав працювати. Це і стало початком становлення процесу соціального виховання громадян.

У XIX столітті, незважаючи на швидке економічне зростання під час промислової революції, бідність продовжувала збільшуватися. Для вирішення цієї соціальної проблеми потрібні були більш ефективні рішення. Це стало початком тієї соціальної роботи, яка притаманна сьогоденню. Основним завданням якої стала турбота про малозабезпечених і знедолених та допомога їм.

Першими закладами, де проводилося соціальне виховання, стали будинки для літніх осіб та дитячі садочки. Будинки для літніх осіб

спочатку підтримувались за рахунок церков. Пізніше функцію забезпечення літніх знедолених осіб та дітей-сиріт прийняла на себе місцева влада. Дитячі садки були засновані громадськими об'єднаннями та церквою. Відтепер старші діти могли почати ходити до школи і отримувати освіту, оскільки могли не піклуватися про молодших братів і сестер цілодобово. Родини найманих працівників в багатьох країнах Європи у XIX столітті жили на рівні прожиткового мінімуму або нижче. Вони могли залишатися на плаву, лише якщо всі члени сім'ї працювали та отримували дохід. Маленьких дітей часто виховували старші брати та сестри, яким доводилося рано починати працювати самостійно або блукати вулицями. Діти з таких родин також ставали вихованцями соціальних закладів, які надавали допомогу знедоленим дітям і проводили профілактику правопорушення серед неповнолітніх.

Таким чином, бідність та знедоленість населення слугували початком створення та розвитку закладів соціального виховання та соціальної освіти.

Сьогодні соціальна педагогіка виконує важливі завдання інтеграції різних верств суспільства з метою підвищення соціально-культурного рівня населення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Антология социальной работы. Т. 1. М., 1994.
2. Галагузова М. А. и др. Социальная педагогика: Курс лекций. М., 2000. – С. 212-227.